

گزارش سفر

هیات تجاری - بازاریابی سازمان بازرگانی استان همدان

کشور ترکیه (شهرهای استانبول و بورسا)

(۳۱ تیرماه لغایت ۷ مردادماه ۸۷)

فهرست مطالب

۱- مقدمه

۲- وضعیت اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، جغرافیایی کشور ترکیه

۳- خلاصه گزارش فعالیتها و برنامه های هیات تجاری از جلسات، گردهمانها و بازدیدها

۴- دستاوردهای سفر

۵- موفقیت و کاستهای سفر

۶- گزارش آماری مبادلات تجاری ایران و ترکیه سالهای ۸۵-۱۳۸۱

۷- تجارت خارجی ایران- ترکیه در یک نگاه

هیات تجاری ، بازار یابی استان همدان به سرپرستی جناب آقای مرداسی ریاست محترم سازمان بازرگانی همدان متشکل از تولیدکنندگان و صادرکنندگان تجار و بازرگانان و مدیران واحدهای تولیدی صادراتی استان همدان در زمینه های (کشمش ، سیب زمینی، میوه و تره بار و مواد غذایی ، چینی الات بهداشتی ، سفال و سرامیک) بمنظور امکان بررسی و ورود به بازار کشور ترکیه و انجام مراودات و مبادلات تجاری با هدف توسعه و افزایش حجم صادرات غیر نفتی کشور بویژه استان همدان از ۳۱ تیرماه لغایت ۷ مردادماه ۸۷

با کسب مجوز از سازمان توسعه تجارت ایران با همکاری و هماهنگی رایزن بازرگانی ج.ا. ایران در ترکیه - آنکارا توسط شرکت بازرگانی بین المللی پارس پگاه تجارت نسبت به اعزام هیات به کشور ترکیه شهرهای استانبول و بورسا اقدام نمودند

سازمان بازرگانی استان همدان که قبلاً در شورای صادرات غیر نفتی استان مجوز اعزام هیات را دریافت نموده بود. در طول پروسه جمع آوری هیات نسبت به تهیه کاتالوگ و سی دی تولیدکنندگان و صادرکنندگان استان همدان و تهیه و تنظیم آلبوم هیات از قبل تهمیدات لازم را در نظر گرفته بودند.

پیشینه تاریخی:

ترکیه کشوری است با فرهنگی غنی، مردمی اصیل و طبیعتی زیبا و متنوع. این سرزمین زیبا همچنین به عنوان مهد بسیاری از تمدن ها در طول تاریخ شناخته شده است. در

نتیجه موقعیت جغرافیایی این کشور، ترکیه در واقع به عنوان پل ارتباطی شرق و غرب ایفای نقش نموده است و ملت ترکیه دائماً با فرهنگ‌های بسیاری در ارتباط بوده‌اند. در طی قرون، سلاطین بسیاری آمده و رفته‌اند و هر کدام از خود ردی در این کشور بر جای نهاده‌اند. یک بخش فوق‌العاده و بسیار مهم تاریخ ترکیه مربوط به مرحله رشد کلیسای اولیه در این کشور است. در دوران امپراتوری روم، پولس رسول سفرهای بشارتی زیادی به سرزمینی که اکنون ترکیه خوانده می‌شود داشت. حتی هفت کلیسای ذکر شده در کتاب مکاشفه در ترکیه امروزی واقع شده‌اند.

کنستانتین در سال ۳۲۵ میلادی، امپراتوری رو به زوال روم را متحد و نیرومند ساخت. وی پایتخت روم نوین را به نام کنستانتینوپل که همان استانبول امروزی است بنیاد نهاد. چند صد سال پس از کنستانتین، وقایع بسیاری در ترکیه رخ داد که هویت امروزی این ملت را شکل داد. ترک‌های سلجوقی با زور کنستانتینوپل را تسخیر نموده و اسلام را به این منطقه معرفی کردند. پس از امپراتوری سلجوقی، امپراتوری عثمانی قدرت را در ترکیه به دست گرفت. امپراتوری عثمانی بزرگترین و مقتدرترین امپراتوری اسلامی در طول تاریخ بوده است. این امپراتوری تا اوایل دهه ۱۹۰۰ ترکیه را تحت کنترل خود داشت. در بجهت آشوب‌های جهانی و داخلی، به رهبری مصطفی کمال یا آتاتورک (به معنای لغوی پدر ترک)، ترکیه به سوی دوران پیشرفت نوینی هدایت شد. نفوذ و ایده‌های وی آنچه را ما امروزه به نام ترکیه می‌شناسیم شکل بخشید.

موقعیت جغرافیایی :

ترکیه نقطه تلاقی دو قاره مهم آسیا و اروپایی می باشد. ترکیه در جنوب شرقی اروپا و جنوب غربی آسیا واقع شده است و بین ۳۶/۵ و ۴۲ درجه عرض شمالی و ۲۶ و ۴۵ درجه طول شرقی در نیمکره شمالی قرار گرفته است ، سرزمین ترکیه بصورت مستطیلی قابل تصور است که طول آن از شرق تا غرب ۱۶۶۰ کیلومتر و عرض آن بطور متوسط ۵۵۰ کیلومتر می باشد. ترکیه از سه طرف به وسیله دریا احاطه شده است. از وسعت ترکیه با ۸۱۴/۵۷۸ کیلومتر مربع مساحت (کمتر از نصف مساحت ایران) سی و پنجمین کشور جهان محسوب می گردد.. ترکیه در همسایه اروپایی و شش همسایه آسیای دارد. از شمال با کشورهای مشترک المنافع با ۶۱۰ کیلومتر ، در شرق با جمهوری اسلامی ایران ۴۵۴ کیلومتر ، با عراق ۳۳۱ کیلومتر در جنوب با سوریه ۸۷۷ کیلومتر در قسمت غربی با یونان ۲۱۲ کیلومتر با بلغارستان ۲۶۹ کیلومتر مرزهای مشترک دارد.

سواحل و دریاچه ها :

ترکیه از سه طرف توسط دریای سیاه در شمال ، دریای مدیترانه در جنوب ، دریای اژه در غرب احاطه شده است. در شمال غربی دریای داخلی مهمی بنام دریای مرمره وجود دارد که این دریا از سمت شمال به وسیله تنگه بسفر به دریای سیاه و از طریق تنگه داردانل به دریای اژه متصل می گردد. این دو تنگه دریای سیاه را به دریای آزاد متصل می نمایند. دریای مرمره منطقه ای در حدود ۱۱۳۵۰ کیلومتر را در بر می گیرد..

در دریاچه‌های مرمره و اژه جزایر متعددی وجود دارند که متعلق به ترکیه میباشند . بعضی از آنها عبارتند از : جزایر مرمره در دریای مرمره و ایمیرس در در دریای اژه و ... در ترکیه در حدود ۶۵ دریاچه کوچک و بزرگ جمعاً با ۹۰۰۰ کیلومتر مربع مساحت وجود دارد ، از جمله دریاچه وان (با مساحت ۳۷۱۳ کیلومتر) در شرق ، دریاچه نمک (با مساحت ۱۶۲۰ کیلومتر) در آناتولی مرکزی و دریاچه توز (با مساحت ۱۵۰۰ کیلومتر) در قونیه و

شهرها و بنادر مهم :

پایتخت ترکیه شهر آنکارا میباشد و از شهرهای مهم آن میتوان از استانبول ، ازمیر ، آدانا ، بورسا، ارزروم، قونیه، آنتالیا ، اورفا ، وان و... نام برد.

استانبول و تکیرداغ در قسمت اروپایی ترکیه وزنگولداق ، سینوپ و طرابوزان در بخش آسیایی از بنادر مهم ترکیه محسوب میشوند . بنادر ..... در ساحل دریای سیاه ،

مرسین و آلتینا و انطاکیه در ساحل دریای مرمره، ازمیر؛ آنتالیا در ساحل دریای مدیترانه و ایرالیک در ساحل دریای اژه از دیگر بنادر ترکیه می باشند.

موقعیت استراتژیک:

موقعیت خاص جغرافیایی ترکیه موجب شده است که این کشور از موقعیت استراتژیکی هم برخوردار باشد، این سرزمین همانند پلی دو منطقه مهم و استراتژیکی بالکان و خاورمیانه را به یکدیگر متصل می کند. وجود نفت در خاورمیانه به بحران های متعدد، در این منطقه موجب افزایش اهمیت ترکیه گشته، همچنین نزدیکی این کشور به دریای سیاه، اژه، مدیترانه و وجود دو تنگه مهم بسفر و داردانل، باعث شده است کالاهای مصرفی اروپا از طریق ترکیه به خاورمیانه ارسـال شـود.

ترکیه در اوایل دوره جنگ سرد (۱۹۵۳م) به علت وحشتی که از حمله شوروی سابق داشت، به عنوان بازوی شرقی بلوک غرب به پیمان نظامی ناتو پیوست و پس از فروپاشی شوروی احتمال می رفت که از اهمیت نقش ترکیه کاسته شود اما به علت همجواری شدن این کشور با کشورهای مشترک المنافع (جمهوری آذربایجان، ارمنستان و گرجستان) و وجود منابع نفت و گاز در این منطقه، دوباره مورد توجه غرب قرار گرفت. ترکیه در دوره اشغال کویت به دست نیروهای عراق و در جنگ خلیج فارس (۱۹۹۱) به موازات جبهه سعودی، جبهه ای در شمال عراق گشود و فعالانه علیه حضور نظامی عراق در کویت به نیروهای متحدین کمک کرد. پس از وقوع انقلاب اسلامی در ایران (۱۹۷۹) کشورهای غربی سعی کردند از طریق نفوذ ترکیه به آسیای مرکزی و قفقاز و انحصاری ساختن بازارهای این مناطق از نفوذ ایران بکاهند و حضور خود را از این طریق افزایش دهند.

مشکلات ترکیه با کشورهای همجوار و خارج از قلمرو ملی:

ترکیه از دیرباز با برخی همسایگان خود مرزهایی ناآرام داشته است.

از آن جمله: - دشمنی دیرینه با ارمنستان (همسایه شرقی)

- درباره عراق، تجاوز به خاک این کشور در بخش های شمالی و اجرای طرح های تحت پوشش (GAP) که از طریق آن ترکیه کنترل مصب های

دجله و فرات و بهره برداری یکجانبه و پرکردن مخازن آب را انجام می دهد و انقطاع جریان آب این دو رودخانه همواره موجب نگرانی دو کشور سوریه و عراق است.

درباره ایران، جمعیت کردهای ترکیه و فعالیت های مرزی آنها گاه مسائلی را به وجود آورده که بر روابط دو کشور تأثیر داشته است.
- مشکلات ترکیه در خارج از قلمروی ملی به سه کشور یونان، مقدونیه و قبرس مرتبط است.
ترکیه همواره با یونان بر سر حوزه دریای اژه، محدوده پرواز، حوزه فلات قاره و حقوق اقلیت ترک اختلاف دارد.

موارد ژئوپلیتیک و تأثیر گذار بر روابط با ایران:

ترکیه با وجود داشتن نکات مثبت ژئوپلیتیکی با پیرامون خود، نتوانسته است موانع ثبات و امنیت را کاملاً از میان بردارد. در حال حاضر مرز ایران و ترکیه در مقایسه با دیگر مرزهای این کشور از آرامشی نسبی برخوردار است که با توجه به تحولات منطقه به خصوص اشغال نظامی عراق به دست نیروهای آمریکایی نمی توان صد در صد درباره تحولات احتمالی مطمئن بود. با این وجود هر دو کشور ایران و ترکیه به رغم مشکلات موجود سعی در حفظ ثبات دارند. به طور کلی موارد ژئوپلیتیکی و تأثیر گذار بر روابط ایران و ترکیه عبارتند از:

۱- ژئوپلیتیک ترک:

در خصوص ژئوپلیتیک ترک چند موضوع از جمله اعتقاد به «پایان ترکیسم» قابل توجه است. «آذربایجان بزرگ» اقوام ترک و «جامعه ترک در مقابل جامعه اروپا» پان ترکیست ها معتقدند: «اقوام و مردمی که تا انتهای آسیای مرکزی یعنی دیوار چین به زبان ترکی صحبت می کنند از ملت بزرگ ترک هستند که باید زیر یک پرچم گرد آیند.

در این میان، مردم آذربایجان ایران با فرهنگ شیعی خود تا به حال تمایلی به این خودمختاری و جدایی نشان نداده اند و اصولاً آذری های ساکن در ایران به «پان ترکیسم» و عقاید پان ترکیست ها اشتیاقی نشان نمی دهند و همواره به حکومت مرکزی ایران وفاداری محسوسی داشته اند.

۲- ژئوپلیتیک کرد:

جمعیت کردهای ترکیه تا سال ۱۹۹۵ بیش از ۱۶ میلیون نفر برآورد شده است که در ۱۴ استان شرقی و جنوب شرقی اکثریت قومی هستند، پراکنش جغرافیایی کردها در آناتولی شرقی و جنوبی که مناطقی استراتژیکی هستند، اهمیت ویژه ای دارد. حزب کارگران کردستان (پ.ک.ک) در سال ۱۹۷۴ تأسیس گردید. در ۱۹۷۷ با چاپ منشور «در مسیر انقلاب» در فعال شد و در ۱۹۸۰ از فعالیت منع گردید. با توجه به حضور کردها در ایران و عراق مشابهت نژادی آنها با کردهای ترکیه، مسائل و مشکلاتی در طول تاریخ به وجود آمده است. از آن جمله در ایران تأسیس جمهوری خودمختار کردستان از مرکز مهاباد در سال ۱۳۲۴ ش به رهبری قاضی محمد و به دست اعضای حزب دموکرات کردستان، همچنین فعالیت های ضد انقلاب گروهک های کومله و دموکرات پس از انقلاب اسلامی در منطقه کردستان و ضعف این نیروها در سال ۱۳۶۴ و ... از موارد مهم و قابل مطرح شدن هستند. بنابراین می توان اذعان کرد که در مرز ایران و ترکیه عامل بالقوه بحران ساز در درجه نخست کردها هستند که به دلایل توزیع میان مرزی، عبور و مرور ساده و روحیه استقلال طلبی هر بار که با سرکوب دولت ترکیه مواجه شده اند به سوی قبایل کرد در ایران متمایل گشته و مسائلی را به وجود آورده اند.

۳- ژئوپلیتیک آب

مصب دو رودخانه دجله و فرات در خاک ترکیه قرار دارد و این دو رود پس از طی مسافتی، به سرزمین های سوریه و عراق وارد می شوند (فرات به سوریه و دجله به عراق). در خاک عراق دوباره این دو رود به یکدیگر می پیوندند و ۸۴ کیلومتر مرز آبی ایران و عراق (اروند رود) را تشکیل می دهند. در

سال ۱۹۹۰ به علت بهره برداری های یکجانبه ترکیه از مصب و امتداد این دو رودخانه، شدیدترین تضاد بین ترکیه و همسایگانش به وجود آمد. این در حالی است که ترکیه با در اختیار داشتن ۲۶ حوضه رودخانه، از این لحاظ مشکل چندانی ندارد و می تواند به همراه عراق و سوریه درباره تقسیم آب دجله و فرات راه های مسالمت آمیزی را بیابد و به کار بندد. بنابراین کاهش آب در اروندرود ارتباط مستقیمی با اقدامات دولت ترکیه می تواند داشته باشد. استراتژی های فرامرزی ترکیه:

ترکیه درباره روابط با اسرائیل، ایالات متحده آمریکا و اتحادیه اروپایی استراتژی های فراملی و فرامرزی دارد و از دهه ۵۰ با ورود به ناتو به رعایت قراردادهای این پیمان و همکاری با آمریکا ملزم شد و از زمره اولین کشورهایی بود که موجودیت اسرائیل را به رسمیت شناخت. این کشور در ۱۴ آوریل ۱۹۸۷ تقاضای عضویت در اتحادیه اروپایی کرد که در ۵ فوریه ۱۹۹۰ این اتحادیه در اجلاسی با عضویت ترکیه مخالفت و هشت علت را برای این مخالفت، عنوان کرد که عبارتند از: کافی نبودن سطح پیشرفت های اقتصادی، افزایش نرخ تورم و بیکاری، اختلافات دینی و فرهنگی با اروپا، منازعه ترکیه و یونان، مسئله قبرس و مسئله حقوق بشر در ترکیه و بالاخره فقدان ثبات سیاسی. با این وجود ترکیه همچنان تلاش می کند نظر اتحادیه را تغییر دهد. شواهد و قرائن نیز نشان می دهد، ترکیه در آینده ای نزدیک عضو اتحادیه اروپایی خواهد شد.

دین و زبان

نخستین قانون اساسی جمهوری ترکیه که در سال ۱۹۲۴ میلادی تهیه شده است دین رسمی جامعه را اسلام تعیین نموده است. لیکن در اصلاحات قانونی سال ۱۹۲۸ این ماده قانونی حذف و با تاکید بر جدایی دین از سیاست، ترکیه کشوری با دولت و حکومت لائیک (تفکیک دین از سیاست) معرفی گردیده است. بنابر آخرین آمار موجود در ترکیه حدود ۹۸٪ جمعیت این کشور را مسلمان و ۲٪ را مسیحیان و کلیمیان و دیگر ادیان تشکیل میدهند.

مسلمانان ترکیه اکثرا تابع مذهب تسنن می باشند که از میان آنها حنفی ها بزرگترین گروه محسوب می گردند که عمدتا در مرکز و غرب ترکیه ساکن هستند. شافعی ها با جمعیتی کمتر در مناطق شرقی ترکیه مستقر واکثرا کرد هستند. شمار پیروان مذاهبی دیگر بسیار کم می باشد. روی هم رفته پیروان ادیان در ترکیه به دو قسمت تقسیم می شوند:

الف) پیروان اسلام که خود به چندین فرقه و مذهب تقسیم می شوند و اهم آنها عبارتند از:

۱- حنفی ها، جمعیت قابل ملاحظه ای از اهل سنت ترکیه را تشکیل میدهند.

۲- شافعی ها، شاخه ای از اهل سنت است که پیروان آن را بیشتر کردها تشکیل می دهند.

۳- پیراوان سایر فرق اهل سنت و طریقتها

۴- علویان (به چهار دسته با نامهای رافÖی، باطنی، آروفی و بکتاشی تقسیم و بنا بر آمار رسمی دولت ترکیه حدود ۱۲ میلیون نفر پیرو دارد)

۵- شیعیان، پیرو مذهب جعفری بوده و نزدیک به یک میلیون و دویست هزار نفر هستند.

ب) پیروان سایر ادیان :

۱- مسیحیان شامل فرق پروتستانها، کاتولیکها، آرامنه ..... و

۲- یهودیان (حدود ۳۰ هزار نفر در این کشور سکونت دارند)

زبان:

ترکی ترکیه زبان رسمی و مادری ساکنان ترکیه است و یکی از قدیمی ترین زبانهای دنیا به شمار می رود. بخشی از مردم کشورهای

مشترک المنافع و برخی از نقاط جنوب شرقی اروپا و بعضی از مناطق خاورمیانه نیز به زبان ترکی صحبت می کنند. ترکی

آذربایجانی، ترکی ترکمنی، ترکی قرقیزی، ترکی اویغوری و... نیز شاخه هایی از زبان عمومی ترکی محسوب می شوند. زبان ترکی از

گروه زبانی اورال - آلتانی است و به گروههای کوچکتر ذیل تقسیم می شود:

۱- گروه آسیای مرکزی مانند گوگ تورک، ازبک و قرقیز ۲- گروه جنوب غربی مانند ترکی عثمانی، ترکی آذری و ترکمنی

۳- گروه شمال غربی مانند تاتار و قزاق ۴- گروه سیبری جنوبی مانند اویرات، آبکان و تروا

۵- گروه سیبری شمالی مانند یاکوت ۶- گروه جرواش (شمالی) در ناحیه و لگا

زبان ترکی جدید که امروزه تحت عنوان « ترکی ترکی » شناخته می شود از ریشه ترکی اوغوز است که به وسیله سلجوقیان در اواخر قرن یازدهم به آناتولی وارد شده است . به تدریج لغات و اصطلاحات قابل توجهی از زبان ترکی به فارسی و عربی و متقابلاً از فارسی و عربی به ترکی وارد شد و الفبای عربی رایج گشت. پس از اعلام جمهوری (در سال ۱۹۲۳) ، الفبای لاتین جایگزین الفبای عربی گردید (۱۹۲۸) و پس از تغییر الفبا اصلاح دستور زبان نیز توسط دولت آغاز و پی گیری شد . ویژگی زبان ترکی را حروف صدا دار آن می دانند (حروف a,e,,i,,o,ö,u,ü).

در الفبای لاتینی که از سال ۱۹۲۸ به بعد در ترکیه مورد استفاده قرار گرفته است . کلمات بصورت فونتیک نوشته و خوانده می شوند.

از نظر تاریخی زبان و ادبیات ترکی را می توان به دوره های زیر تقسیم نمود :

۱- دوره پروتو ترک ۲- دوره ترکی مادر ۳- دوره ترکی قدیم (قبل از پذیرش دین اسلام توسط ترکها) قرن ۸ تا ۱۱ میلادی

۴- دوره ترکی میانه از قرن ۱۱ تا اواسط قرن ۱۹ میلادی ۵- دوره ترکی نوین قرن ۲۰-۱۹ میلادی ۶- دوره مدرن پس از تشکیل جمهوری

ترکیه

بعد از تشکیل جمهوری در سال ۱۹۲۳ در تاریخ ۲۰ می ۱۹۲۸ طبق دستور نخست وزیر وزارت معارف انجمن زبان را تشکیل داد و به تعویض الفباء می پردازد. در ۸ اگوست ۱۹۲۸ آتاتورک آغاز «انقلاب حروف» را اعلام می دارد و در ۱۱ اگوست ۱۹۲۸ اولین کلاس در ارتباط با حروف جدید زبان ترکی افتتاح میشود قانون الفبای لاتینی در سال ۱۹۲۸ در یازده ماده تصویب و به مورد اجرا گذاشته می شود.

جمعیت: مطابق با آمار ژوئیه ۲۰۰۴ جمعیت این کشور ۶۸,۸۹۳,۹۱۸ نفر است.

ترکها: ۷۶-۸۰٪ کردها: ۲۰-۱۴٪ اعراب: ۱,۸٪ پناهندگان: ۱,۳٪ اقلیت های غیر مسلمان: ۰,۲٪

زبان رسمی: زبان رسمی ترکی است اما در این کشور زبان های کردی، عربی، ارمنی و یونانی نیز تکلم می شود.

روز اول : دوشنبه ۳۰ تیرماه ۱۳۸۷ (استانبول)

ملاقات اعضای با رایزن محترم بازرگانی در سفارت ج.ا.ایران : روز دوشنبه ساعت ۱۰/۳۰ صبح به وقت تهران ، گروه اعزامی فرودگاه امام خمینی(ره) را به مقصد فرودگاه صبیحا در استانبول ترک کرده و با احتساب ۲ ساعت اختلاف تهران با استانبول ، ۳ ساعت طول پرواز و ۱ ساعت مسافت بین فرودگاه و هتل حدودا ساعت ۵ در هتل گونش استانبول مستقر شده و پس از استراحتی کوتاه سیم کارتهای تهیه شده توسط شرکت روی گوشیهای اعضای فعال گردید و متعاقبا اولین ملاقات اعضای با رایزن محترم بازرگانی در سفارت ج.ا. صورت پذیرفته که ضمن خوشامد گویی از طرف ایشان و سفارت اهداف و برنامه اجرایی با دید کلان مطرح گردید.

روز سه شنبه مورخ ۱/۵/۸۷ برگزاری جلسه و نشست مشترک با اعضای و هیات ریسه اتاق بازرگانی استانبول

اولین جلسه مشترک اعضای هیات ساعت ۱۰ صبح به وقت محلی در محل ساختمان اتاق بازرگانی استانبول تشکیل شد. در این جلسه آقای عضو هیات مدیره اتاق ضمن خوش آمدگویی ، به معرفی اتاق استانبول پرداختند؛ و اظهار داشتند اتاق استانبول ۱۲۶ سال Sait Kılıç قدمت دارد و حدود ۲۸۰ هزار عضو از بدو تاسیس تاکنون داشته، این اتاق صاحب امتیاز دانشگاه تجارت استانبول است که تاکنون بیش از ۶ هزار دانشجوی داشته است وی گفت ماسعی می کنیم سرمایه های مازاد را به سمت بورس هدایت نماییم. همچنین اعلام کردند کشور ترکیه علاقمند است با کشورهای همسایه روابط خوب دوستانه در زمینه های تجاری ، اقتصادی و فرهنگی داشته باشد ، همچنین بیان داشتند این علاقمندی به ارتباط با ایران را که سالیان طولانی است وجود دارد، بغیر از خداوند کسی دیگر قادر به گسستن نخواهد بود. نامبرده در ادامه با اشاره به میزان تجارت بین ایران و ترکیه خواهان افزایش حجم مبادلات تجاری بین دو کشور شدند.

سپس جناب آقای مرداسی رییس سازمان بازرگانی استان همدان و هیات ایرانی ضمن تشکر از پذیرش هیات تجاری استان همدان، به قدمت روابط دو کشور اشاره کردند و اظهار نمودند ایران می تواند نقش بسیار مهمی در تقویت توسعه مناسبات ترکیه با کشورهای منطقه ایفاء کند و ترکیه برای ایران دروازه ورود به اروپا و ارتباط با کشورهای غربی است واز قدیم ایران دروازه ای مهم برای ترکیه به شرق بوده است آقای مرداسی به پتانسیلهای سرمایه گذاری خارجی در استان همدان در زمینه های مختلف مخصوصا محصولات کشاورزی، توریسسم، هتل سازی و مواد معدنی اشاره نموده سپس به تشریح کالاهائیکه استان همدان در تولید آنها رتبه اول تا پنجم رادر ایران دارد پرداخته و بیان کردند با توجه به اینکه کشور ترکیه عضو سازمان تجارت جهانی و دارای روابط اقتصادی و تجاری با اتحادیه اروپا می باشد می توان از این فرصت استفاده کرد و کالا های ایران را از طریق کشور ترکیه وبا مشارکت تجار و بازرگانان دو کشور به اروپا صادر کرد آقای مرداسی در پایان از اعضای اتاق استانبول دعوت کردند در قالب هیات تجاری به استان همدان سفر نمایند. ومقرر گردید جهت حضور هیات اقتصادی ترکیه در همدان کتبا" و به صورت رسمی از اعضا اتاق بازرگانی استانبول و فعالان اقتصادی دعوت به عمل آید.

بعد از نماز و صرف نهار به میزبانی اتاق بازرگانی استانبول تجار و بازرگانان طرفین در نشست و مذاکرات رودررو حاضر شدند که این مذاکرات از ساعت ۱۴ الی ۱۶/۳۰ ادامه داشت.

قبل از شروع ملاقاتها و نشستهای رسمی برنامه ریزی شده، اعضاء گروه تولید کنندگان کشمش با آقای مهردادزر (تاجر ایرانی مقیم ترکیه) ساعت ۸/۳۰ الی ۹ در محل هتل ملاقات داشتند. پس از تبادل اطلاعات مقرر شد در سفر سال جاری مشارلیه به ایران، در صورت امکان از همدان (ملایر و ...) بازدید داشته باشند تا با آقای رضایی رییس انجمن تولید و صادر کنندگان کشمش ملایر مذاکره و در صورت توافق با امضاء تفاهم نامه برای خرید کشمش از ایران اقدام نمایند.

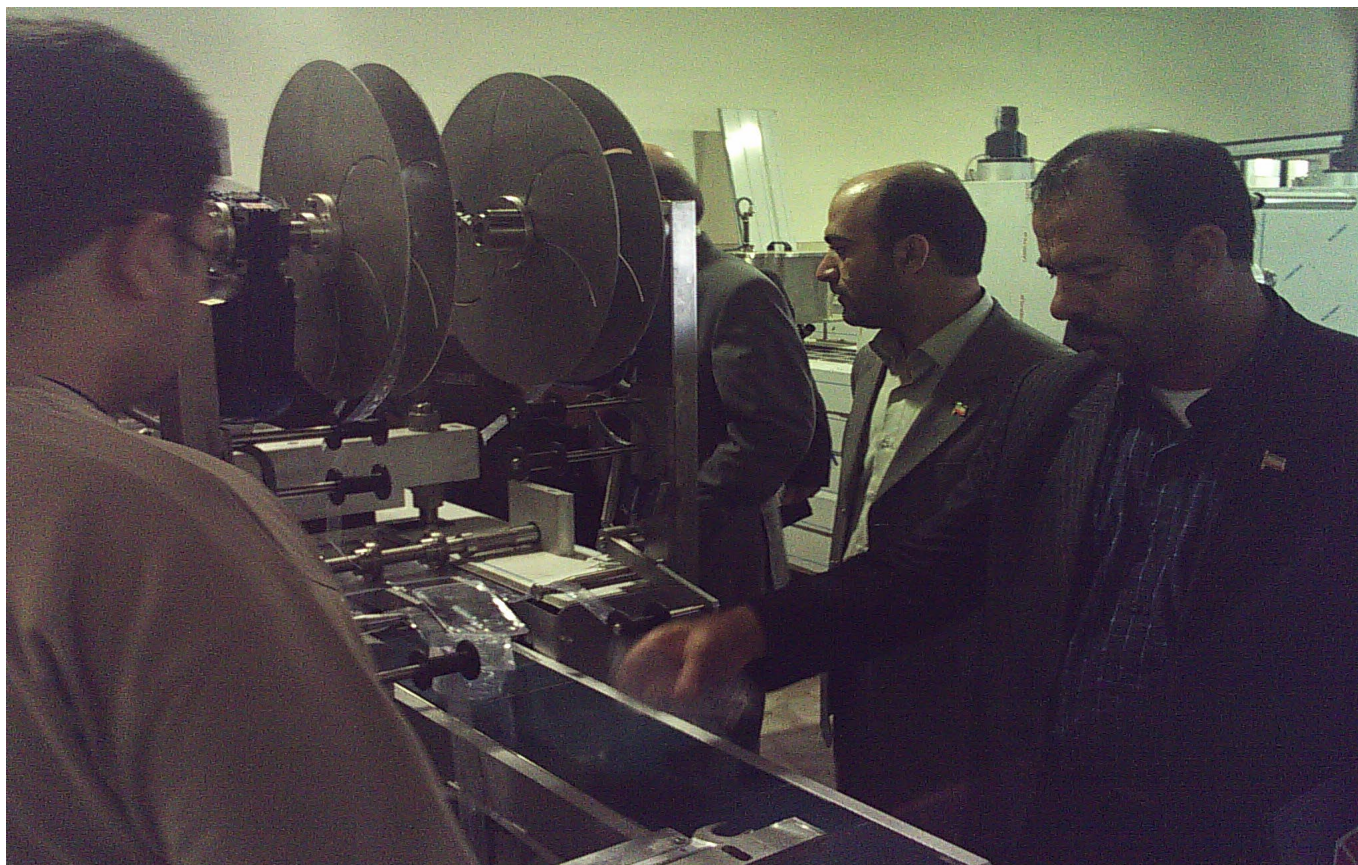

آقای ملکی وابسته محترم بازرگانی پس از جلسه اتاق، از کارخانه Lider Group of Companies در شهرک صنعتی توزلا ملاقات داشتند. آقای Nail و Tanzer که دو خط مجزا برای ساخت قوطی (اسپری و خوش بوکننده، حشره کش ها دارند) و قوطی پرکنی دارند. مجموع ارزش دو کارخانه و عرصه آنها و ماشین آلات حدود ۲۰ الی ۳۰ میلیون دلار می باشد. آقای نائیل که برادرشان آقای تنزیر صاحبان این کارخانجات هستند اعلام کردند محصولات خود را به بیش از ۴۰ کشور دنیا صادر می نمایند و علاقه مند هستند یک خط در ایران راه اندازی نمایند. در واقع خط موجود خود در استانبول را به ایران انتقال نمایند. این طرح در سال اول حدود ۲۵ الی ۳۰ نفر اشتغال زایی خواهد داشت و طبق اظهارات شفاهی حدود ۲ - ۱/۵ میلیون دلار در ایران سرمایه گذاری خواهند داشت.

روز چهارشنبه مورخ ۸۷/۵/۲

ساعت ۸ صبح اعضاء هیات تجاری به سمت کارخانه سازنده دستگاههای بسته بندی *Atilim* حرکت کردند. به دلیل ضیق وقت پس از توضیحات مختصر صاحب کارخانه هیات از دستگاههای بسته بندی ساخته شده و کارگاه ونحوه کار ، بازدید داشتند سپس بطرف ساختمان انجمن اوسیاد ترکیه حرکت نمودند. جلسه پس از تعارفات متعارف با سخنرانی رییس انجمن ادامه یافت. سپس جناب آقای مرداسی به معرفی توانمندیهای استان همدان و زمینه های جذب سرمایه خارجی در استان همدان پرداختند. در پایان مقرر شد ارتباط با این انجمن ادامه داشته باشد. و در صورت دعوت، انجمن ترتیباتی برای سفر به ایران (همدان) را برنامه ریزی نماید. سپس جلسه و مذاکرات رودرو پس از نماز و صرف نهاربه میز بانی انجمن اقتصادی اسیاد ادامه یافت و تجار با گروههای کالائی مورد نظر خود بحث و گفتگو کردند و همزمان با این برنامه اعضاء گروه تولید کنندگان کشمش از کارخانجات بسته بندی بازدید نمودند.

روز پنجشنبه مورخ ۸۷/۵/۳

اعضاء هیات از منطقه آزاد اروپایی استانبول (European Free Zone) بازدید به عمل آوردند. آقای cüneyt çalık در خصوص شرایط سرمایه گذاری در مناطق آزاد توضیحاتی ارائه دادند. و اعلام کردند این منطقه با سرمایه گذاری گروه هلدینگ شاهین (بخش خصوصی) تاسیس شده و سرمایه گذارانی از اتریش، آلمان، ایتالیا، کره جنوبی، هند، آمریکا و ... حضور دارند و در سال گذشته ۲۴ میلیارد دلار تجارت داشتند.

در سه سال گذشته روند سرمایه گذاری خارجی در ترکیه طبق اظهارات نامبرده کند شده و دولت به دنبال تشویق های بیشتری است. تفاوت مناطق آزاد بخش خصوصی با دولتی در این است که در بخش خصوصی سرمایه گذاران می توانند مالکیت عرصه را داشته باشند در صورتی که در مناطق دولتی عرصه به مدت ۳۰ سال اجاره داده می شود که اخیراً " به ۴۹ سال افزایش پیدا کرده است.

وی بیان داشت در مناطق آزاد شرکتها و تولیدکنندگان هیچ گونه مالیاتی پرداخت نمی کنند و کالاهای خود را بدون تعرفه گمرکی وارد می نمایند. درخواست های مجوز سرمایه گذاری در مناطق آزاد حداکثر طی دو هفته صادر می شود.

نامبرده اظهار داشت یک هیات از منطقه آزاد اروپایی طبق برنامه های از پیش تعیین شده در نظر دارد به ایران سفر کند . مقرر شد در صورت اطلاع به آقای ملکی ، ترتیبات بازدید از منطقه آزاد قشم و ملاقات با مسئولان مربوطه جهت بررسی سرمایه گذاری مشترک را هماهنگ گردد برگزار شد.

بعدازظهر همانروز جلسه ای با انجمن تجار DEİK وایسباد در محل DEİK آقای ایگون معاون انجمن ضمن خوش آمدگویی و معرفی توانمندیهای انجمن خواستار توسعه و ارتقاء روابط تجاری با ایران شدند. سپس آقای مرداسی ضمن تشکر از استقبال اعضاء DEİK از هیات تجاری ایران به تشریح توانمندیهای ایران و استان همدان و زمینه های همکاری و جذب سرمایه گذاری پرداختند. سپس تجار حاضر در جلسه به مبادله اطلاعات و مذاکره پرداختند. مقرر شد جناب آقای مرداسی برای ادامه مذاکرات و توافقنامه ها احتمالی و معرفی بیشتر توانمندی های استان همدان از اعضاء DEİK برای سفر به ایران دعوت نمایند. روزپنجشنبه مورخ ۸۷/۵/۳ ساعت ۱۹/۳۰ هیات تجاری برای ادامه نشستها و برگزاری جلسات و مذاکرات به طرف شهر بوسا حرکت کردند.

روز جمعه مورخ ۸۷/۵/۴

اعضاء هیات تجاری ساعت ۱۰ در محل اتاق بازرگانی بورس حضور یافتند که مورد استقبال رسمی رییس اتاق بازرگانی و رییس هیات مدیره رییس هیات مدیره اتاق بازرگانی بورس ضمن خوش آمدگویی از حضور Ilhan parseker اتاق قرار گرفت. در این جلسه ابتدا آقای اعضاء هیات ایرانی در ترکیه تشکر کردند

سپس آقای ملکی وابسته بازرگانی در آنکارا ضمن اشاره به اهمیت اقتصاد ج.ا.ایران و اقتصاد ترکیه ، جایگاه ایران به عنوان بزرگترین شریک تجاری ترکیه در بین همسایگان را اعلام نموده و لزوم افزایش این حجم را خاطرنشان کردند. سپس جناب آقای مرداسی با تشریح توانمندیهای تولیدی صادراتی و سرمایه گذاری و گردشگری ایران و استان همدان پرداختند و خواستار همکاری تجار طرفین در امور مختلف تجاری و اقتصادی شدند. سپس پس شرکت در نماز جمعه و صرف نهار به میزبانی اتاق بازرگانی بورس تجار طرفین به مذاکرات رودرو پرداختند و پس از پایان جلسه اعضاء گروه تولید کنندگان مواد لبنی هیات از یک شرکت و خط تولید بسته بندی مواد لبنی بازدید داشتند. پس از آن هیات در ساعت ۱۹/۳۰ به سمت استانبول حرکت کردند.

روز ششم : شنبه ۴ مرداد ماه ۱۳۸۷ (استانبول)

بمنظور مشاهده بافت بازار قدیمی روز شنبه گروه به بازار بزرگ یا قدیمی انتقال یافته و بدلیل فشردگی برنامه تا آخر روز در اختیار خودشان قرار گرفتند.

مذاکره و نشست اعضای تولید و صادر کنندگان کشمش با مدیر فروش دستگاههای فراوری کشمش و نحوه ارتقای سطح کیفی و کمی کشمش با شیوه های مدرن فراوری در محل هتل پرداختند که طرفین از این نشست اظهار رضایت کامل نمودند.

"قابل ذکر است که جلسه اتاق بازرگانی و صنایع بورسا انعکاس خوبی در رسانه ها داشت"

Iran'ın Hemedan eyaletinden Bursa'ya gelen 32 iş adamı, Ticaret ve Sanayi Odası'nda (BTSO) Türk iş adamlarıyla bir araya gelip ikili görüşmelerde bulundular.

İranlı iş adamları Bursa'ya akın etti

Ömer Kır BURSA İHA

İran'ın Hemedan eyaletinden Bursa'ya gelen 32 iş adamı, Bursa Ticaret ve Sanayi Odası'nda (BTSO) Türk işadamlarıyla bir araya geldi. Düzenlenen toplantıda konuşan BTSO Meclis Başkanı İlhan Par-seker, Türkiye ile İran arasındaki ilişkilerin yüzyıllar öncesine dayandığını belirterek, "2003 yılından itibaren ikili ilişkiler ve karşılıklı yatırımlar hızlanmıştır. 2007 yılında iki ülke arasındaki ticaret hacmi 8 milyar dolardı. 2008 yılının ilk 5 aylık toplam ihracatımız 865 milyon dolar. İthalat ise 3 milyar dolar tutarındadır. Türkiye'nin ihracatında demir-çelik, tütün, dokümacılık, plastik önemli bir yere sahiptir. Türkiye'nin ithalatında ise ham petrol ve petrol ürünleri önemli bir yer tutmaktadır. İran, Türk özel sektörü

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası'nı ziyaret eden 32 İranlı iş adamı Türk iş adamlarıyla ikili ticari görüşmeler yaptı

için geniş fırsatların olduğu bir ülkedir. Tarihi ilişkilerin ekonomik anlamda daha da gelişmesini temenni ediyorum" dedi.

İran İslam Cumhuriyeti Büyükelçiliği Ticaret Ataşesi Mohammad Kazem Maliki ise, İran ile Türkiye arasındaki ticaret hacminin 10 milyar dolara ulaşacağına inandığını belirterek, "Türkiye, İran'ın komşuları arasında en büyük ticari münasebeti olan ülkedir. İran ve Türkiye ekonomileri, birbirini tamamlamaktadır. 270 milyar dolarla Türkiye'nin ticareti, 200 milyar dolarla da İran'ın ticareti bölgede önemli bir yere sahiptir. Türkiye 75 milyonluk nüfusuyla, İran 70 milyonluk nüfusuyla büyük bir pazar oluşturmaktadır. Türkiye teknoloji, İran da tabii kaynaklarıyla birbirini tamamlayan unsurdur" diye konuştu. Konuşmaların ardından iş adamların birbirine çeşitli hediyeler verdi. Bursa ekonomisini tanıtan slayt sunumunun ardından iş adamları ikili görüşmelerde bulundu.

خبر ملاقات هیات تجاری همدان با اتاق بازرگانی و صنایع بورسا در مطبوعات و تلویزیون ترکیه از جمله خبر کانال

تلویزیون(DHA)انعکاس داشت. که به پیوست بریده جراید و ترجمه آن جهت استحضار ایفاد می گردد

تجارت با ایران گسترش می یابد:

آقای محمد کاظم ملکی رایزن بازرگانی جمهوری اسلامی ایران طی سخنانی به پایین بودن حجم تجارت بین ایران و ترکیه اشاره و انتظار افزایش این مقدار به ۱۱ میلیارد دلار را در سال جاری اعلام نمود. ایشان اظهار کردند که ایران در صدر روابط تجاری ترکیه در بین همسایگان ترکیه قرار گرفته و اقتصاد ایران و ترکیه مکمل همدیگر می باشد. جامعه ایران و ترکیه بازار مهمی را تشکیل می دهند. تکنولوژی ترکیه به همراه منابع طبیعی غنی ایران تکمیل کننده یکدیگر هستند. سپس جانشین رییس اتاق بازرگانی و صنایع بورس آقای علی حاضر و رییس اتاق بازرگانی و صنایع بورس آقای ایلهان پارسکر لوح های یادبودی را به اعضای هیات ایرانی تقدیم کردند و هیات ایرانی گلدان صنایع دستی را به مسئولین اتاق هدیه دادند

İran pastayı büyütecek

İran Hemedan'dan gelen 32 işadımı, dış ticaret hacminin artması için Bursalı sanayicilerle ikili görüşmeler yaptı.

İRAN'IN Hemedan eyaletinden Bursa'ya gelen 32 işadımı, Bursa Ticaret ve Sanayi Odası'nda (BTSO) Türk işadamlarıyla bir araya geldi. İkili görüşmeler öncesi açıklama yapan BTSO Meclis Başkanı İlhan Parseker, Türkiye ile İran arasındaki ilişkilerin yüzyıllar öncesine dayandığını belirterek, "2008 yılının ilk 5 aylık toplam ihracatımız 865 milyon dolar. İthalat ise 3 milyar dolar tutarındadır. Türkiye'nin ihracatında demir-çelik, tütün, dokumacılık, plastik önemli bir yere sahiptir. Türkiye'nin ithalatında ise ham petrol ve petrol ürünleri önemli bir yer tutmaktadır. İran, Türk özel sektörü için geniş fırsatların olduğu bir ülkedir. Tarihi ilişkilerin ekonomik anlamda daha da gelişmesini temenni ediyorum" dedi. İran İslam Cumhuriyeti Büyükelçiliği Ticaret Ateşesi Mo-

hammad Kazem Maliki ise, İran ile Türkiye arasındaki ticaret hacminin 8 milyar dolar olduğunu hatırlatarak, bu rakamın 10 milyar dolara ulaşacağına söyledi. Maliki, "İki ülke arasındaki ticaret hacminin yeterli olmadığının kanaatindeyiz. İran ve Türkiye ekonomileri, birbirini tamamlamaktadır. 270 milyar dolarla Türkiye'nin ticareti, 200 milyar dolarla da İran'ın ticareti bölgede önemli bir yere sahiptir. Dünyanın bu iki büyük ülkesindeki potansiyelin varlığına vurgu yapmak isterim. Türkiye teknoloji, İran da tabii kaynaklarıyla birbirini tamamlayan unsurdur" diye konuştu.

روز هشتم : دوشنبه ۶ مرداد ماه ۱۳۸۷ (استانبول)

با توجه به بعد مسافت و مراحل پروازهای خارجی هیئت ساعت ۹ صبح دوشنبه هتل را به قصد فرودگاه صبیحا ترک نموده و با پرواز ساعت ۱۳:۴۵ بسمت تهران حرکت کرده که در نهایت حدود ساعت ۱۶ پرواز استانبول - تهران در فرودگاه امام خمینی به زمین نشست.

دستاورد های سفر :

با عنایت به انجام جلسات و نشست های متعدد هیات تجاری در اتاقهای بازرگانی استانبول و بورسا و انجمن های موسیاد و ایسیاد و بازدید از کارخانجات تولیدی مواد غذایی سیب زمینی و بسته بندی کشمش و ملاقات و دیدار با مسئولین محلی و گفتگو های چهره به چهره تجار و بازرگانان همدانی با طرفهای تجاری ترک تبار و امضاء پروتکل ها و تفاهم نامه های قی مابین سازمان بازرگانی همدان با اتاقهای بازرگانی استانبول و بورسا امید است با تقویت همکاری بخشهای خصوصی هر دو کشور و پیگیری اجرائی نمودن اسناد امضاء شده ، برنامه های آتی مناسبی جهت ادامه همکاریهای تجاری و اقتصادی بین هر دو کشور فراهم آید. در این خصوص آقای عبداللهی که از فعالان تجاری از ازمیر ترکیه که در زمینه تولید دستگاههای مربوط به خشک کردن صنعتی کشمش و همچنین آقای سید اصفهانی ایرانی مقیم ترکیه و عضو هیئت تشکل اقتصادی ایسیاد در زمینه های سرمایه گذاری مشترک تجار ترکیه با طرفهای تجاری خود در استان همدان در حال مذاکره می باشند.

موفقیت ها و کاسیتهای سفر

اعزام هیات های تجاری به خارج از کشور جدای از آشنایی تجار و بازرگانان ایرانی با تکنولوژی و فناوری روز دنیا و الگو برداری در جهت ارتقاء کیفی کالاهای تولیدی در بازارهای جهانی میتواند موجب تقویت و امکان سنجی توانائیهای صادراتی آنها را در بازارهای مربوطه فراهم نماید. چه بسا پیگیریهای تجار و بازرگانان کشور هدف که خود موجبات ادامه فعالیتهای اقتصادی هر دو طرف را نیز مهیا نموده است .

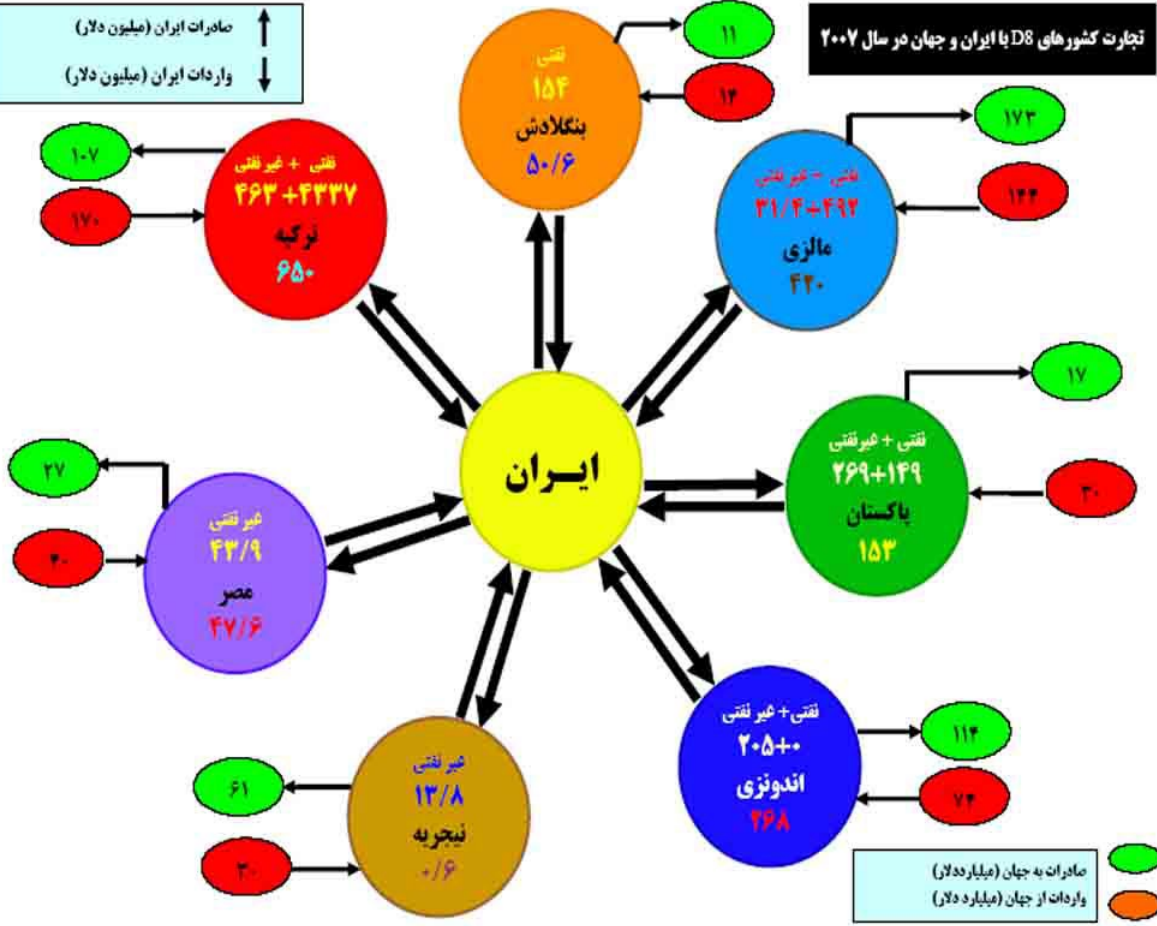
همسایگی ترکیه با کشور ایران و کوتاه بودن مسافت حمل کالا جهت صادرات و واردات با ترکیه مشترکات فرهنگی و دینی و تسلط سنتی هر دو کشور بر یکدیگر در استحکام روابط تجاری - اقتصادی نقش بسیار مهمی را ایفا مینمایند.

در این خصوص ارائه راهکارهای اقتصادی - تجاری کشور هدف و نحوه ورود به بازار آن کشور - تعرفه های گمرکی - فراگیری تبلیغات و فعالیت رقبا ، میزان در آمد سرانه ، فرهنگ اجتماعی - اقتصادی مصرفی آن کشور زمینه های حضور آگاهانه تجار و پیگیری پذیرش انجام سفر بویژه تقویت همکاریها میان بخشهای خصوصی دو کشور با حمایتهای دولتی ، خصوصاً همکاری سفارتخانه های مستقر در کشور ها و حضور رایزنهای بازرگانی جهت راهنمایی و مساعدت تجار و بازرگانان ضروری و غیر قابل اجتناب می باشد.

مشاوره با وکیل حقوقی آشنا به قوانین تجاری و مدنی کشور هدف قبل از انجام هر گونه معامله بسیار الزامی و از الویتهای اعزام هیات های تجاری می باشد .

تجارت کشورهای D8 با ایران و جهان در سال ۲۰۰۷

↑ صادرات ایران (میلیون دلار)
↓ واردات ایران (میلیون دلار)

● صادرات به جهان (میلیارد دلار)
● واردات از جهان (میلیارد دلار)